

**Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного
спектра та надання послуг поштового зв'язку
«Про встановлення розрахункових такс за послуги термінації
національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового
зв'язку»**

Визначення проблеми

У зв'язку з втратою чинності Закону України «Про телекомунікації» та набранням чинності з 01.01.2022 та 13.02.2022 законів України «Про електронні комунікації» (далі – Закон про ЕК) та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» (далі – Закон про НКЕК) відповідно, НКЕК виконує заходи щодо приведення у відповідність до чинного законодавства діючих регуляторних актів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Діючі на сьогодні Розрахункові такси за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку та Граничні розрахункові такси за послуги пропуску вхідного міжнародного трафіку голосової телефонії до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку, які затверджені рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації від 30 серпня 2016 року № 456 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 05 липня 2016 року за № 22 вересня 2016 р. за № 1280/29410, розроблені з урахуванням вимог Закону України «Про телекомунікації», потребують приведення у відповідність до норм чинного законодавства.

Частиною першою статті 91 Закону про ЕК зокрема передбачено, що Регуляторний орган встановлює єдині оптові розрахункові такси:

- 1) за послуги термінації національного трафіка для мобільного голосового зв'язку;
- 2) за послуги термінації національного трафіка для фіксованого голосового зв'язку.

Крім цього, у частині другій статті 91 Закону про ЕК встановлено, що Регуляторний орган встановлює або змінює розрахункові такси, передбачені частиною першою цієї статті, розраховані згідно з встановленим ним порядком, що враховує вимоги, визначені у цій же частині статті 91 Закону про ЕК.

Слід зазначити, що відповідно до вимог Закону про ЕК та Порядку встановлення розмірів розрахункових такс за послуги термінації

національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку, затвердженого постановою НКЕК від 23.08.2023 № 322, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 08.09.2023 за № 1592/40648, розрахункові такси за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку розраховані згідно з моделлю ефективного оператора.

Модель ефективного оператора (LRIC) створена консалтинговою компанією «Detecon International GmbH» в рамках проекту технічної допомоги Європейського Союзу «Підтримка цифрової політики України» та схвалена рішенням НКЕК від 07.06.2023 № 225. Результати розрахунків моделі ефективного оператора щодо вартості послуг термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку оприлюднено згідно з рішенням НКЕК від 07.06.2023 № 226.

Пунктом 1 частини третьої статті 3 Закону про НКЕК передбачено, що регуляторний орган здійснює виконання своїх функцій шляхом нормативно-правового регулювання відповідно до повноважень, наданих законом.

До повноважень НКЕК згідно з підпунктом а пункту 10 частини четвертої статті 4 Закону про НКЕК належить, у тому числі встановлення для національного трафіка єдиних оптових розрахункових такс за термінацію національного трафіка (завершення з'єднання) для мобільного голосового зв'язку та єдиних розрахункових такс за термінацію національного трафіка для фіксованого голосового зв'язку, а також порядку встановлення розмірів розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку відповідно до Закону.

Отже, для реалізації цих повноважень та сприяння виконанню НКЕК, покладених на неї функцій, необхідним є розроблення нового нормативно-правового акту, який би встановив розміри розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку та привести їх у відповідність до вимог нового законодавства України. Враховуючи зазначене, розроблено відповідний проект постанови НКЕК «Про встановлення розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку».

Можна виділити такі основні групи (підгрупи), на які впливає проблема:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання (постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, що здійснюють надання послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації)	+	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки прийняття обов'язкових до виконання регуляторних

актів є прерогативою держави в особі її органів, у зв'язку з чим Закон про НКЕК передбачає повноваження НКЕК, як регуляторного органу, на встановлення розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки діючі у цій сфері Розрахункові такси за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку та Граничні розрахункові такси за послуги пропуску вхідного міжнародного трафіку голосової телефонії до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку не відповідають вимогам чинного законодавства.

Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є забезпечення виконання НКЕК законодавчо визначених підпунктом а пункту 10 частини четвертої статті 4 Закону про НКЕК повноважень шляхом встановлення розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку.

Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинного регулювання. Така альтернатива є неприйнятною, оскільки не сприяє вирішенню визначеної проблеми та призведе до невиконання вимог Закону про ЕК та Закону про НКЕК.
Альтернатива 2	Скасування Розрахункових такс за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку та Граничних розрахункових такс за послуги пропуску вхідного міжнародного трафіку голосової телефонії до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку, як таких, що не відповідають вимогам чинного законодавства, та покладання розв'язання проблеми на ринкові механізми. Така альтернатива є неприйнятною, оскільки відсутність чітких розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку веде до виникнення спірних ситуацій між операторами щодо взаєморозрахунків за термінацію та/або транзит трафіку. Як наслідок, така альтернатива не лише не сприятиме вирішенню визначеної проблеми та призведе до невиконання

	вимог Закону про НКЕК, але й сприятиме виникненню додаткової проблеми в економічній діяльності постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, що здійснюють надання послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації.
Альтернатива 3	Встановлення розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку, на заміну діючих Розрахункових такс за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку та Граничних розрахункових такс за послуги пропуску вхідного міжнародного трафіку голосової телефонії до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку. Така альтернатива відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить досягнення поставлених цілей та дасть змогу НКЕК належним чином забезпечити регулювання взаємодії постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг при наданні послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації.

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із бюджетів усіх рівнів.
Альтернатива 2	Відсутні	Реалізація не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із бюджетів усіх рівнів.
Альтернатива 3	Максимальні. Забезпечення виконання вимог Закону.	Витрати, пов'язані з виконанням працівниками НКЕК своїх повноважень з розробки регуляторного акта, здійснюються в межах коштів, передбачених на утримання НКЕК*.

*Згідно з Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» на утримання Регуляторного органу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, передбачено 110 341 тис. грн.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 3	Відсутні	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Відсутні.
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні.
Альтернатива 3	Максимальні. Приведення у відповідність до вимог законодавства розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку з метою забезпечення взаємодії постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг при здійсненні розрахунків за надання послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації.	Витрати на ознайомлення працівників постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг з регуляторним актом, приведення договірних умов про взаємодію постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг у відповідність до умов, визначених проектом регуляторного акта.

Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що у разі неприйняття регуляторного акта проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2	1	Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що у разі неприйняття регуляторного акта проблема продовжить існувати.
Альтернатива 3	4	Зазначений бал присвоєно з урахуванням того, що прийняття регуляторного акта дозволить повною мірою досягти поставленої цілі та надасть можливість вирішити проблему.

Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання вищевказаної проблеми НКЕК має розробити та затвердити розрахункові такси за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку.

Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк чинності регуляторного акта – необмежений.

Оскільки регуляторний акт є актом, розробленим відповідно до Закону Про ЕК та Закону Про НКЕК. У разі внесення змін до цих Законів, регуляторний акт за необхідності має бути приведений у відповідність до таких змін.

Регуляторний акт може втратити чинність у разі втрати чинності актів законодавства, відповідно до яких прийнято цей регуляторний акт.

Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності регуляторного акта «Про встановлення розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку», його результативність визначатиметься такими показниками:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість звернень суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта, з питань застосування та/або необхідності вдосконалення його положень;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

На момент розробки проекту регуляторного акта «Про встановлення розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку» показники його результативності наступні:

надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта не очікується.

звернення суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта, з питань застосування та/або необхідності вдосконалення його положень відсутні;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта є високим, за рахунок його оприлюднення 27.09.2023 у вільному доступі на офіційному веб-сайті НКЕК в мережі Інтернет за адресою: <http://www.nkrzi.gov.ua> з метою одержання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань.

Очікувані результати прийняття регуляторного акта

Прийняття проекту регуляторного акта надасть можливість НКЕК встановити розрахункові такси за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку.

Юридичні особи та фізичні особи-підприємці несуть матеріальні затрати, які складаються з витрат на забезпечення ознайомлення

працівників постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг з регуляторним актом, приведення договорів між постачальниками у відповідність до встановлених регуляторним органом розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку.

Впливу зовнішніх факторів на дію акта не очікується, його реалізація не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Очікувані наслідки дії запропонованого акта не передбачають нанесення шкоди суб'єктам господарювання та/або фізичним особам.

Характеристика механізму повної або часткової компенсації можливої шкоди у разі настання очікуваних наслідків дії віднесення затвердження розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку не розроблялась, оскільки введення в дію вказаного регуляторного акта не призведе до настання будь-яких негативних наслідків.

Оцінка можливості впровадження та виконання вимог акта юридичними особами – висока.

Функції в частині здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог акта будуть здійснюватись державними органами, яким, відповідно до законодавства, надані такі повноваження.

Нормативно-правовий акт відповідає принципам державної регуляторної політики.

**Директор Департаменту
економічного регулювання НКЕК**

Андрій БАРАБІН

Голова НКЕК

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ